PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Edukacja ekologiczna w regionach

1. Cel programu

1) podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży,
2) upowszechnianie wiedzy z zakresu klimatu, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, w tym edukacja klimatyczna dzieci i młodzieży,
3) kształtowanie postaw i zachowań prośrodowiskowych, w tym aktywizacja społeczna

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.:
Zasięg zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjno – promocyjnych oraz informacyjnych (liczba osób)
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi **co najmniej 1 500 000 osób.**

3. Budżet

Budżet NFOŚiGW na realizację celu programu wynosi 50 000 000 zł dla bezzwrotnych form dofinansowania.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2026 –2030, przy czym:

1) zobowiązania (rozumiane jako zawieranie przez NFOŚiGW umów z wfośigw) podejmowane będą **do 30.06.2028 r.;**
2) środki wydatkowane przez wfośigw będą do **31.12.2030 r**.

5. Terminy i sposób składania wniosków

1) Nabór wniosków o udostępnienie środków dla wfośigw prowadzony jest w trybie ciągłym;
2) Terminy, sposób składania wniosków w naborze ciągłym i ich rozpatrywania określone zostaną w Regulaminie naboru, który zamieszczony będzie na stronie internetowej NFOŚiGW;
3) Nabory wniosków dla beneficjentów końcowych prowadzone będą przez właściwy wfośigw w trybie konkursowym;
4) Terminy, sposób składania wniosków w naborach konkursowych (konkursach) i ich rozpatrywania oraz szczegółowe warunki konkursu określone zostaną przez wfośigw w Regulaminach naborów wniosków i dokumentacji naboru, które zamieszczone będą na stronie internetowej właściwego wfośigw;
5) Formularze wniosków o dofinansowanie będą umieszczone na stronie internetowej właściwego wfośigw.

6. Koszty kwalifikowane

1) Okres kwalifikowalności kosztów ponoszonych przez beneficjentów końcowych **od 01.10.2026 r. do 30.06.2030 r**.;
2) Koszty kwalifikowane muszą być bezpośrednio związane z przedsięwzięciem i niezbędne do jego realizacji oraz osiągnięcia efektu ekologicznego;
3) Katalog kosztów kwalifikowanych stanowi załącznik nr 1 do programu;

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Udostępnienie środków dla wfośigw, z przeznaczeniem na udzielanie dotacji beneficjentom końcowym.

7.2 Warunki udostępniania środków przez NFOŚiGW

1) Środki udostępnione dla jednego wfośigw mogą stanowić **do 100%** alokacji naboru realizowanego przez dany wfośigw (wkład własny ze strony wfośigw nie jest wymagany);
2) Udostępnienie środków jest nieodpłatne i bezzwrotne;
3) Minimum 30% środków udostępnionych wfośigw zostanie przeznaczone na działania edukacyjne realizowane przez pozarządowe organizacje ekologiczne.

7.3 Warunki dofinansowania, udzielanego przez wfośigw beneficjentom końcowym, z udziałem środków NFOŚiGW

1) Nabór wniosków odbywa się w trybie konkursowym;
2) Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosi do 100% kosztów kwalifikowanych dla beneficjentów końcowych, w zależności od zasad przyjętych przez właściwy wfośigw, lecz nie mniej niż 90% kosztów kwalifikowanych;
3) Maksymalna kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta końcowego na jedno przedsięwzięcie wynosi do 150 000 zł w przypadku przedsięwzięć określonych w ust. 7.5 ppkt 4-17 lub do 75 000 zł w przypadku dofinansowania pracowni ekologicznych (przedsięwzięcia określone w ust. 7.5 ppkt 1-3);
4) Wyłącza się z konkursu/naboru na przedsięwzięcia określone w ust. 7.5 pkt 1-3, placówki posiadające Ekopracownie utworzone ze środków wfośigw w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej cz.1);
5) Minimalny wskaźnik osiągnięcia celu programu dla jednego przedsięwzięcia, realizowanego przez Beneficjenta końcowego wynosi 3 000 osób, w tym min. 300 osób to działania bezpośredniej edukacji;
6) Działania bezpośredniej edukacji to wszystkie działania przekazujące odbiorcy bezpośrednio treści edukacyjne, angażujące odbiorcę**,** mające wpływ na trwały wzrost świadomości ekologicznej, wyzwalające długofalową aktywność odbiorcy w określonym obszarze tematycznym, realizowane z wykorzystaniem różnorodnych form i narzędzi edukacyjnych tradycyjnych oraz/lub innowacyjnych (np. warsztaty, wykłady, szkolenia, program edukacyjny realizowany w pracowniach ekologicznych);
7) Działania pośredniej edukacji to działania mające na celu poszerzenie świadomości, wiedzy i wykreowanie pożądanych postaw i zachowań u relatywnie największej liczby odbiorców, wykorzystujące głównie media tradycyjne i elektroniczne, informowanie o bezpośrednich działaniach edukacyjnych jednocześnie przekazując wiedzę, w szczególności działania w Internecie i mediach tradycyjnych (materiały i działania promujące pracownie ekologiczne np. reklamy, banery, plakaty, spoty, social-media, strona www);

8) Maksymalny możliwy czas trwania przedsięwzięcia realizowanego przez Beneficjenta końcowego wynosi 2 lata, dodatkowo 1 rok na osiągniecie założonego wskaźnika (dotyczy pracowni ekologicznych oraz przedsięwzięć określonych w ust. 7.5 ppkt. 1, 2, 3, 16, 17).

7.4. Beneficjenci

1) Beneficjentem programu są wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej;

2) Beneficjentem końcowym są:
   - w przypadku rodzajów przedsięwzięć określonych w ust. 7.5 pkt 1–3: osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną i do których, zgodnie z art. 33^1 Kodeksu cywilnego, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych, prowadzące publiczną lub niepubliczną szkołę podstawową albo ponadpodstawową.;
   - w przypadku rodzajów przedsięwzięć określonych w ust. 7.5 pkt 4–17: osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną i do których, zgodnie z art. 33^1 Kodeksu cywilnego, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych.

3) Katalog beneficjentów końcowych może zostać zawężony w ogłoszeniu o naborze przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej ogłaszający nabór, przy czym minimum 30% alokacji środków przewidzianej przez wfośigw w danym konkursie/naborze przeznacza się na działania realizowane przez pozarządowe organizacje ekologiczne.

7.5. Rodzaje przedsięwzięć:

Działania bezpośrednio i pośrednio trafiające do odbiorcy:

1) wyposażenie/doposażenie istniejących pracowni ekologicznych, wraz ze zrealizowaniem programu/działań edukacyjnych;
2) utworzenie nowych pracowni ekologicznych wraz ze zrealizowaniem programu/działań edukacyjnych;
3) utworzenie na terenie szkoły nowej pracowni ekologicznej dedykowanej prowadzeniu zajęć edukacyjnych na świeżym powietrzu/terenowych;
4) warsztaty, szkolenia, szkolenia e-learningowe,
5) zajęcia w terenie,
6) konferencje,
7) seminaria,
8) wydarzenia edukacyjne (np. happeningi, akcje i imprezy),
9) programy i kampanie edukacyjne,
10) konkursy,
11) filmy (produkcja wraz z emisją),
12) spoty (produkcja wraz z emisją),
13) audycje radiowe, telewizyjne i internetowe (produkcja wraz z emisją),
14) prasa i publikacje prasowe
15) pomoce dydaktyczne
16) infrastruktura terenowa służąca edukacji ekologicznej,
17) modernizacja ośrodków edukacji ekologicznej (wraz ze zrealizowaniem programu edukacyjnego),

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

8.1 Kryteria oceny wniosków o udostępnienie środków składanych przez wfośigw

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie, wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym i warunkach naboru		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia oraz tematyka są zgodne z programem priorytetowym i warunkami naboru		
7.	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
8.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym i warunkami naboru		
9.	Forma, wysokość i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym i warunkami naboru		
10.	Zaplanowany wskaźnik osiągnięcia celu jest zgodny z programem (tj. dla jednego przedsięwzięcia, realizowanego przez beneficjenta końcowego wynosi min. 3000 osób, w tym min. 300 osób to działania bezpośredniej edukacji)		

Nie ustala się kryteriów jakościowych punktowych i kryteriów jakościowych dopuszczających.

8.2 Do wniosków o dofinansowanie w formie dotacji w naborze konkursowym, realizowanym przez wfośigw stosuje się kryteria dostępu, kryteria jakościowe punktowe, kryteria jakościowe dopuszczające.

KRYTERIA DOSTĘPU

Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		

3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie, wymagane załączniki		
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym i warunkach naboru		
5.	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku wfośigw nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia oraz tematyka są zgodne z programem priorytetowym i warunkami naboru		
7.	Realizacja przedsięwzięcia nie jest zakończona przed dniem złożenia wniosku		
8.	Okres realizacji przedsięwzięcia i wypłaty dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym i warunkami naboru		
9.	Forma, wysokość i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym i warunkami naboru		
10.	Wskaźnik osiągnięcia celu programu dla jednego przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym, tj. wynosi min. 3000 osób, w tym min. 300 osób to działania bezpośredniej edukacji.		

KRYTERIA JAKOŚCIOWE PUNKTOWE

Lp.	**NAZWA KRYTERIUM**	**WYNIK OCENY**
I.	**ZASADNOŚĆ REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA**	
1.	**Wartość merytoryczna projektu**	0-15 pkt

Należy ocenić wartość merytoryczną oraz spójność logiczną założeń projektu

W tym kryterium oceniamy czy:

- działania i rezultaty projektu odpowiadają warunkom naboru oraz przyczynią się do osiągnięcia celów naboru wniosków?
- uzasadnienie realizacji projektu – diagnoza problemu została oparta o aktualne i wiarygodne dane ze wskazaniem źródła?
- opis działań - jest spójny i jednoznaczny (krok po kroku) i jest przedstawiony w logiczny i wyczerpujący sposób?

Skala oceny (0–15):

0 – Założenia wniosku lub opis działań uniemożliwiają ocenę wniosku. Zaplanowane działania nie zapewniają osiągnięcia celów naboru wniosków. Nie przedstawiono diagnozy problemu lub diagnoza

nie została oparta na aktualnych i wiarygodnych źródłach, opis działań jest niespójny i nie pozwala na ocenę sposobu realizacji projektu.

5 - Zaplanowane działania zasadniczo zapewniają osiągnięcie celów naboru wniosków. Zidentyfikowano istotne luki w uzasadnieniu, doborze danych źródłowych lub spójności opisu działań.

10 – Zaplanowane działania w większości zapewniają osiągnięcie celów naboru wniosków. Zidentyfikowano drobne luki w uzasadnieniu lub doborze danych źródłowych lub spójności opisu działań.

15 – Zaplanowane działania zapewniają w pełni osiągnięcie celów naboru wniosków. Uzasadnienie realizacji projektu wynika z aktualnych i wiarygodnych danych. Opis działań jest spójny i jednoznaczny (krok po kroku) i jest przedstawiony w logiczny i wyczerpujący sposób.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny.

2	**Skuteczność i adekwatność działań do grupy odbiorców**	0-15 pkt

Czy zaplanowane narzędzia i metody są właściwe dla wybranej grupy?

W tym kryterium oceniamy:

- czy metody są dostosowane do wieku i potrzeb grupy odbiorców?
- czy opis działań pokazuje zrozumienie grupy odbiorców?
- czy rozwiązania są właściwie uzasadnione?

Skala oceny (0-15):

0 – brak uzasadnienia doboru metod lub przedstawione metody nie są powiązane z cechami i potrzebami grup odbiorców.

5 – opis zawiera odniesienie do grupy odbiorców, jednak powiązanie pomiędzy zaplanowanymi metodami a jej cechami, potrzebami lub sposobem angażowania jest przedstawione w ograniczonym zakresie.

10 – przedstawiono powiązanie metod z grupą odbiorców oraz wskazano elementy uzasadniające ich dobór, jednak opis nie obejmuje wszystkich zaplanowanych działań lub nie pokazuje w pełni, w jaki sposób odpowiadają one na potrzeby i specyfikę grupy.

15 – metody są dostosowane do grupy odbiorców, a uzasadnienie jest pełne i wskazuje, w jaki sposób zaplanowane działania odpowiadają na cechy, potrzeby i sposób funkcjonowania tej grupy.

Zasady oceny:

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.

II.	**WYKONALNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘCIA**	
1.	**Doświadczenie wnioskodawcy w edukacji ekologicznej**	0-5 pkt

Czy Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji projektów z edukacji ekologicznej?

W tym kryterium oceniamy:

- dotychczasowe projekty edukacyjne (liczba, charakter, grupa docelowa)

Skala oceny (0-5):

0 – brak wykazanego doświadczenia w realizacji projektów z edukacji ekologicznej

3 – min. 2 zrealizowane projekty z edukacji ekologicznej

5 –min. 4 zrealizowane projekty z edukacji ekologicznej

2.	**Kompetencje zespołu merytorycznego realizującego projekt**	0-5 pkt

Czy projekt zakłada zaangażowanie osób posiadających kompetencje do przekazywania wiedzy zgodnie z warunkami naboru?

W tym kryterium oceniamy:

- Kompetencje merytoryczne i dydaktyczne zespołu
- Doświadczenie w realizacji działań wpisujących się w warunki naboru

Skala oceny (0-5):

0 – brak wykazanego doświadczenia i kompetencji zespołu merytorycznego realizującego projekt

3 – wykazano udokumentowane kompetencje lub doświadczenie (jeden z wymienionych elementów) związane z realizacją działań edukacyjnych w tematyce naboru

5 – wykazano udokumentowane kompetencje i doświadczenie (łącznie oba elementy) związane z realizacją działań edukacyjnych w tematyce naboru

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku.

3.	**Realność i wykonalność projektu**	0-10 pkt

Czy projekt można zrealizować w podanym czasie i budżecie przy wskazanych zasobach?

W tym kryterium oceniamy:

- Realność zaplanowanych wydatków w stosunku do działań i zaplanowanych terminów
- Zasoby (kadrowe, sprzętowe, lokalowe)

Skala oceny (0–10):

0 – projekt nierealny lub wewnętrznie sprzeczny. Występują istotne braki lub błędne założenia dotyczące budżetu, harmonogramu lub zasobów, uniemożliwiające osiągnięcie celów projektu.

5 – projekt wykonalny, ale zaplanowane zasoby, czas lub wydatki wymagają wyjaśnienia lub zmiany Projekt jest zasadniczo wykonalny, jednak stwierdzono luki w odniesieniu do najmniej jednego z elementów: budżetu, harmonogramu lub zasobów. Osiągnięcie celów projektu wymaga doprecyzowania założeń lub korekt.

10 – projekt w pełni realistyczny i dobrze zaplanowany Projekt jest w pełni wykonalny. Budżet, harmonogram i zasoby są spójne z zakresem działań, odpowiednio uzasadnione i nie budzą zastrzeżeń. Opisano sposób pomiaru rezultatu edukacyjnego, trwałości efektów, wykorzystania produktów po zakończeniu projektu, dostępności oraz efektywności kosztowej

4.	**Ocena kwalifikowalności kosztów w poszczególnych pozycjach harmonogramu rzeczowo-finansowego/kosztorysu**	0-10 pkt

W tym kryterium oceniamy:

- Kwalifikowalność kosztów i zgodność z warunkami naboru

Skala oceny (0-10):

0 - mniej niż 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, które są zgodne z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane.

5 - co najmniej 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, które są zgodne z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane.

10 - co najmniej 95% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, które są zgodne z programem priorytetowym, niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia, uzasadnione i szczegółowo skalkulowane.

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku

5.	**Ocena wysokości kosztów w poszczególnych pozycjach harmonogramu rzeczowo-finansowego/kosztorysu**	0-10 pkt

W tym kryterium oceniamy:

- Czy wysokość kosztów jest adekwatna do skali i rodzaju działań

Skala oceny (0-10):

0 - mniej niż 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań.

5 - co najmniej 80% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

10 - co najmniej 95% zaplanowanych kosztów stanowią koszty, których wysokość jest adekwatna do realizowanych działań

Negatywna ocena kryterium (uzyskanie 0 pkt) powoduje odrzucenie wniosku

Suma punktów z oceny w obszarach I-II *(minimalny próg wymagany dla pozytywnej oceny wynosi 42 pkt)*	**Max 70 pkt**

KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE

OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ
Dopuszczalność pomocy publicznej zgodnie z przepisami o pomocy de minimis
Zasady oceny: Ocena występowania oraz dopuszczalności wnioskowanej pomocy publicznej pod kątem jej zgodności z przepisami o pomocy de minimis. *Negatywna ocena kryterium* ***powoduje odrzucenie wniosku.***

9. Postanowienia dodatkowe

Do niniejszego programu priorytetowego mają zastosowanie „Zasady udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej" oraz „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej".